

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ

ETHICS, TRANSPARENCY AND TRUST PROJECT OF THE COURT OF CASSATION

YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ

I) FİNANSMAN

Bu Proje Yargıtay Başkanlığı tarafından finanse edilmektedir.

II) YARARLANICI KURUM

Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı

III) HEDEF KİTLE

Yargıtay daire başkanları ve üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ile personel.

IV) BÜTÇE

Projenin toplam bütçesi 1.000.000 ABD Doları olup, tamamı Yargıtay Başkanlığı'na tahsis edilen kalkınma bütçesinden karşılanmaktadır.

V) SÜRE

1 Mart 2016 - 31 Aralık 2017

VI) PROJENİN AMACI VE BEKLENEN SONUÇLARI

Projenin amacı, “yargıda etik, şeffaflık ve güven” kavramları konusunda evrensel hukuk kültürü ve uluslararası bilgi birikimi ile deneyimlerin Yargıtayın çalışma sistemine uyarlanmasıdır.

Projeden beklenen somut sonuçlar:

- 1- Etik ilkelerin Yargıtayın her kademesinde yaygınlaştırılması ve uygulanması,
- 2- *İstanbul Bildirgesi*'nde yer alan “yargıda şeffaflığın onbeş ilkesi” ile evrensel düzeyde kabul gören standartların Yargıtayda uygulanması ve Bildirge'nin uluslararası toplum tarafından tanınması,
- 3- Toplumda Yargıtaya duyulan güvenin daha da artırılmasıdır.

VII) PROJENİN BİLEŞENLERİ

A) ETİK

Halkın yargı sistemine ve hâkimlerin ahlaki otoritesi ve dürüstlüğüne duyduğu güven, çağdaş demokratik toplumları tanımlayan en önemli vasıflardan biridir. Bu bakımdan, yargı mensupları denetime açık olmalı, şeffaflık, dürüstlük ve hesap verebilirliğin muhafaza edilmesi yöntemi olarak kendilerini kontrol ve dengeleme mekanizmalarına tabi kılmalıdır. Yüksek mahkeme üyeleri, en yüksek etik ve dürüstlük standartlarına sahip olmalı, kurum içi şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamalıdır.

B) ŞEFFAFLIK VE İSTANBUL BİLDİRGESİ

Şeffaflık

Şeffaflık, yargı sürecinin temel ögesidir. Yüksek mahkeme kararlarının objektif işlevinden dolayı eğitici bir yönü olup, tüm yüksek mahkeme kararlarına erişim sağlanmalıdır.

Demokratik toplumlarda yüksek mahkemeler evrensel düzeyde kabul edilen yüksek adalet standartlarını uygulamalı, bu amaçla adalet politikalarına katkı sağlayarak gerektiğinde yol gösterici olmalıdır.

Yüksek mahkemelerin eğitici görevini yerine getirmesinde yargı ile basın arasındaki ilişkinin önemi gözden uzak tutulmamalıdır.

I) FINANCING

This Project is financed by the Court of Cassation.

II) BENEFICIARY

The Court of Cassation of the Republic of Turkey

III) TARGET GROUP

Presidents of chambers and members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members of the Court of Cassation.

IV) BUDGET

The project budget is 1.000.000 US Dollar, covered in full by the development budget allocated to the Court of Cassation.

V) DURATION

1 March 2016 - 31 December 2017

VI) OBJECTIVE AND EXPECTED RESULTS OF THE PROJECT

The objective of the project is to accommodate the universal culture of law and international knowledge and experiences relating to the concepts of “ethics, transparency and trust in judiciary” into the working system of the Court of Cassation.

Expected results of the project:

- 1-Expansion and implementation of ethical principles at all levels of the Court of Cassation,
- 2-Implementation of “*fifteen principles of transparency in the judicial process*” enshrined in *Istanbul Declaration* and of universally accepted standards at the Court of Cassation, and ensuring adoption of the Declaration by the international community.
- 3-Enhancing public trust in the Court of Cassation.

VII) PROJECT COMPONENTS

A) ETHICS

Public trust in the judicial system and in judges’ moral authority is of utmost importance in a modern democratic society. Therefore, members of the judiciary should be open to scrutiny and should be subject to checks and balances as a means of maintaining transparency, integrity and accountability. Members of high courts must uphold the highest standards of conduct and integrity and must ensure transparency and accountability within their institution.

B) TRANSPARENCY AND ISTANBUL DECLARATION

Transparency

Transparency is the fundamental element of the judicial process. Due to their objective function, high court decisions have an instructive role, therefore access to all high court decisions should be afforded.

In a democratic society, high courts should put into practice universally accepted high standards of justice and, to this end, should play a guiding role where necessary by contributing to justice policies.

The importance of the relation between the judiciary and media should not be disregarded as far as the educative role of the high courts is concerned.

İstanbul Bildirgesi

İstanbul Bildirgesi, adaletin sağlanmasında şeffaflığa ilişkin ilkelerin uluslararası boyutta belirlendiği ilk kapsamlı bildirge'dir. Bu özelliği ile evrensel hukuk kültürüne önemli bir katkı sağlamaktadır.

İstanbul Bildirgesi'nin yüksek mahkemelerin yanı sıra uluslararası toplum tarafından da benimsenmesi ve uygulanması amacıyla düzenlenen "*Yargıda Şeffaflık*" temalı Uluslararası Yüksek Mahkemeler Zirvesi Serisi'nin 3'üncüsü 1-4 Haziran 2016 tarihlerinde Bursa ve İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Uluslararası bir sempozyum biçiminde tartışılıp zenginleştirilen Bildirge, tarihi bir mekân olan İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda Zirve'ye katılan tüm yüksek mahkeme başkanları tarafından imzalanarak kökleşmiştir.

İstanbul Bildirgesi'nde yer alan ilkeler şunlardır:

- İlke 1 -** Yargılama, temel bir ilke olarak, kamuya açık yapılmalıdır.
- İlke 2 -** Yargı sistemi adliyelere ve adli bilgiye kolay erişimi sağlamalıdır.
- İlke 3 -** Yargı, yargı sistemine erişimi kolaylaştırmalıdır.
- İlke 4 -** Yargı, mahkeme kullanıcılarına, herhangi bir ücret talep etmeksizin, yazılı ve sözlü çeviri imkânları sağlamalıdır.
- İlke 5 -** Yargı, davaların şeffaf biçimde tevzi edilmesini sağlamalıdır.
- İlke 6 -** Yargı, adaletin şeffaf biçimde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır.
- İlke 7 -** Mahkemeler gözaltı ve tutuklama konusunda denetim yetkisine sahip olmalıdır.
- İlke 8 -** Yargı, üst derece/temyiz mahkemesi kararlarının düzenli olarak yayınlanması sağlamalıdır.
- İlke 9 -** Yargı, öğrencilerin yargı süreci hakkında bilgilendirilmesine yönelik programları teşvik etmelidir.
- İlke 10 -** Yargı, adalet sisteminin rolü hakkında halkı eğitmeye yönelik halka ulaşım programları başlatmalı ve/veya bu programları desteklemelidir.
- İlke 11 -** Yargı, yargı kararları dahil olmak üzere yargının işlemleri hakkında halkı bilgilendirmeye yönelik meşru işlevini ifa edebilmek için basına erişim ve uygun yardım sağlamalıdır.
- İlke 12 -** Yargı, adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyetini değerlendirmeli ve bu yolla adaletin kalitesini yükseltme yönünde çaba göstermelidir.
- İlke 13 -** Hâkimlerin atanma prosedürü şeffaf olmalıdır.
- İlke 14 -** Yargı, hâkimlerin etik dışı davranışlarına ilişkin şikâyetlere şeffaf biçimde karşılık vermelidir.
- İlke 15 -** Hâkimlerin disiplin prosedürü şeffaf olmalıdır.

C) YARGITAYA OLAN GÜVENİN ARTIRILMASI

Son dönemde Yargıtayda şeffaflığın artırılmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır. Örneğin tüm Yargıtay kararları kamunun erişimine açılmış, dosyaların ortalama görülme sürelerinin ve iş süreçlerinin ilgililerle paylaşılması amacıyla yapılan çalışmalar hız kazanmıştır. Bununla birlikte, sadece hizmet kalitesi yargıya olan güvenin artırılmasında yeterli değildir. Yargıtayda etik ve şeffaflığa ilişkin ilerlemelerin, Proje çerçevesinde uluslararası ilkeler ile iyi uygulama örneklerine dayanarak güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmaların toplum vicdanında hak ettiği yeri alması da oluşturulacak iletişim stratejisi ile sağlanacaktır.

Istanbul Declaration

Istanbul Declaration is the first comprehensive declaration establishing – at an international level- transparency-related principles in delivering justice. Thereby, it brings a significant contribution to the universal culture of law.

The 3rd of International High Courts Summit Series dealing with the theme “*Transparency in Judiciary*” - organized with a view to ensuring the adoption and implementation of *Istanbul Declaration* by high courts across the world as well as by the international community- took place in Bursa and İstanbul on 1 – 4 June 2016. The Declaration, discussed and enriched at an international symposium, was undersigned in İstanbul's historical Dolmabahçe Palace by all the high court presidents present at the Summit and thus became more firmly established.

Below are the principles set forth in İstanbul Declaration:

- Principle 1*** - Judicial proceedings must, as a general rule, be conducted in public.
- Principle 2*** - The judicial system should ensure easy access to court premises and to information.
- Principle 3*** - The judiciary should facilitate access to the judicial system.
- Principle 4*** - The judiciary should provide court-users with translation and interpretation facilities, free of charge.
- Principle 5*** - The judiciary should ensure transparency in the assignment of cases.
- Principle 6*** - The judiciary should ensure transparency in the delivery of justice.
- Principle 7*** - The judiciary should have supervisory powers over executive detention.
- Principle 8*** - The judiciary should ensure that judicial decisions of the superior/appellate courts are regularly published.
- Principle 9*** - The judiciary should promote programmes to orientate students on the judicial process.
- Principle 10*** - The judiciary should initiate and/or support outreach programmes designed to educate the public on the role of the justice system.
- Principle 11*** - The judiciary should afford access and appropriate assistance to the media to enable it to perform its legitimate function of informing the public about judicial proceedings, including decisions.
- Principle 12*** - The judiciary should assess public satisfaction with the delivery of justice, and thereby seek to promote the quality of justice.
- Principle 13*** - There should be transparency in the appointment process of judges.
- Principle 14*** - The judiciary should respond to complaints of unethical conduct of judges in a transparent manner.
- Principle 15*** - There should be transparency in the disciplinary process of judges.

C) BUILDING TRUST IN THE COURT OF CASSATION

Recently, significant steps have been taken to enhance transparency in the Court of Cassation. For instance, all decisions of the Court of Cassation have become accessible to public and more measures have been taken to share -with relevant persons- information on average time of conclusion of files and work processes. This being the case, service quality is not enough by itself to increase trust in judiciary. In this context, the Project aims to strengthen the actions relating to ethics and transparency in the Court of Cassation on the basis of international principles and best practices. These actions are planned to ensure a much-deserved visibility in public opinion and consciousness through a communication strategy.

VIII) ETİK BİLEŞENİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A) PROJE AÇILIŞ SEMPOZYUMU

Sempozyum, oldukça geniş ve felsefi bakımdan zengin olan “yargıda etik, şeffaflık ve güven” kavramları konusunda uluslararası bilgi birikiminin ve deneyimlerin paylaşılmasını amaçlamaktadır. Sempozyum sonucunda, etik ilkelerin yaygınlaştırılması, *İstanbul Bildirgesi*’nde yer alan “yargıda şeffaflığın onbeş ilkesi” konusunda oluşan farkındalığın artırılması ve yargıya güvenin geliştirilmesine yönelik olası önerilerin ortaya konulması da hedeflenmektedir. Bu temalar çerçevesinde yapılacak Sempozyum ile aynı zamanda Proje’nin açılış seremonisi gerçekleştirilecektir.

B) ÇALIŞTAY

Yargıtay üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve personelin geniş katılımıyla etik davranış ilkelerinin belirlenmesi için çalıştaylar düzenlenecektir.

C) ÇALIŞMA ZİYARETLERİ

Karşılaştırmalı hukukta mesleki davranış kurallarına ilişkin masa başı incelemesi yapıldıktan sonra etik kurullarının yapısının incelenmesi amacıyla iki ülkeye teknik ziyaret düzenlenecektir.

D) KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRME RAPORU

Proje uzmanlarının yapacakları araştırmalardan edinilen bulgulara göre yargı etiği ilkelerinin uygulanmasına dair karşılaştırmalı bir değerlendirme raporu hazırlanacaktır.

E) EĞİTİM MODÜLÜ

Yargıtay üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve personele yönelik etik ilkelere ilişkin eğitim modülleri hazırlanacaktır.

F) EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ

Eğiticiilerin eğitimi amacıyla Yargıtay üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve personelden oluşan yaklaşık 50 kişilik bir gruba eğitim verilecektir.

G) ETİK KILAVUZU

Yargıtay üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve personelin kullanımı için etik kılavuzu hazırlanacak ve ilgililere dağıtılacaktır.

H) EĞİTİM

Yargıtay üyeleri, tetkik hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve personele yönelik 8 adet bir günlük eğitim programı düzenlenecektir.

I) GÖRÜNÜRLÜK MALZEMELERİ

Etik konusunda görsel ve yazılı malzemeler hazırlanarak proje faaliyetleri kapsamında kullanılacak ve dağıtılacaktır.

VIII) ACTIVITIES RELATING TO THE “ETHICS” COMPONENT

A) OPENING SYMPOSIUM OF THE PROJECT

The objective of the Symposium is to share international knowledge, experiences on “code of conduct, transparency and trust in judiciary”, a very broad theme that lends itself to philosophical debates. The Symposium also aims to come up with recommendations for disseminating codes of conduct, raising awareness about the “*fifteen principles on transparency in the Judicial Process*” laid down in *Istanbul Declaration* and enhancing trust in the judiciary. The Project opening ceremony shall also be held at the same time as the Symposium.

B) WORKSHOP

There will be workshops organized with a broad-based participation of Court of Cassation members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members in order to develop codes of conduct.

C) STUDY VISITS

Following a desk review on professional codes of conduct in comparative law, there will be a study visit to two countries in order to review the composition of ethics councils.

D) COMPARATIVE ASSESSMENT REPORT

A comparative assessment report on the implementation of codes of conduct in the judicial process shall be prepared on the basis of the findings generated as a result of the studies by project experts.

E) TRAINING MODULE

Training modules on codes of conduct relating to Court of Cassation members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members shall be prepared.

F) TRAINING FOR TRAINERS

As part of the training for trainers, there will be trainings delivered for a group of 50 people from among the Court of Cassation members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members.

G) GUIDELINES OF JUDICIAL ETHICS

Guidelines of judicial ethics for the use of Court of Cassation members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members shall be prepared and distributed to those concerned.

H) TRAINING

8 sessions of one-day long training shall be organized for the Court of Cassation members, rapporteur judges, public prosecutors and staff members.

I) VISIBILITY MATERIALS

Visual and print materials on ethics shall be prepared, used and distributed as part of the project.

YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ

IX) ŞEFFAFLIK BİLEŞENİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A) KARŞILAŞTIRMALI ÜLKE İNCELEMESİ

Karşılaştırmalı hukukta yüksek yargıda şeffaflık ve kamu güvenine ilişkin deneyimlerin incelenmesi amacıyla iki teknik çalışma ziyareti gerçekleştirilerek ülke incelemeleri yapılacaktır.

B) GÜVEN VE MEMNUNİYET ANKETLERİ

Halkın Yargıtaya olan güven ve memnuniyetini ölçmek amacıyla anket çalışmaları yapılacaktır.

C) YARGITAYIN ŞEFFAFLIK VE GÜVEN STRATEJİSİ

Karşılaştırmalı hukuktaki çalışmalar ile güven ve memnuniyet anketi sonuçları da gözetilmek suretiyle Yargıtayın şeffaflık ve güven stratejisi belirlenecektir. Bu amaçla ilgili paydaşlarla yuvarlak masa toplantıları yapılacak ve elde edilen veriler çerçevesinde şeffaflığın ve kamu güveninin artırılması için faaliyetler yürütülecektir.

X) GÜVEN BİLEŞENİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A) YUVARLAK MASA TOPLANTILARI

Adalet kuruluşlarıyla bir istişare toplantısı düzenlenerek Yargıtaya duyulan güvenin artırılmasına yönelik ihtiyaçlar ile çözüm önerileri tartışılacaktır.

B) İLETİŞİM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

İlgili aktörlerle düzenlenen danışma toplantılarından çıkan sonuçlar doğrultusunda Yargıtay için iletişim stratejisi ve eylem planı geliştirilecektir.

C) GÖRÜNÜRLÜK MALZEMELERİ

Yargıtaya olan güvenin artırılması amacıyla, iş süreçleri ve iş akışına ilişkin adalete erişimi kolaylaştırıcı reformlar konusunda görünürlük malzemeleri hazırlanacaktır.

IX) ACTIVITIES ON TRANSPARENCY COMPONENT

A) COMPARATIVE COUNTRY REVIEWS

Two technical study visits intended for country reviews shall take place in order to study experiences on transparency and public trust in high courts in comparative law.

B) TRUST AND SATISFACTION SURVEYS

There will be surveys intended for measuring public satisfaction and trust in the Court of Cassation.

C) TRANSPARENCY AND TRUST STRATEGY OF THE COURT OF CASSATION

A transparency and trust strategy will be established for the Court of Cassation by taking into account, among others, reviews of comparative law as well as trust and satisfaction surveys. To this end, there will be round-table meetings held with relevant stakeholders and on the basis of the findings, activities will be carried out to enhance transparency and public trust.

X) ACTIVITIES ON TRUST COMPONENT

A) ROUND-TABLE MEETINGS

A consultative meeting shall be held with judicial bodies to discuss needs and recommendations for enhancing trust in the Court of Cassation.

B) COMMUNICATION STRATEGY AND ACTION PLAN

On the basis of the findings of the consultative meetings held with relevant actors, a communication strategy and action plan shall be developed for the Court of Cassation.

C) VISIBILITY MATERIALS

With a view to enhancing the trust in the Court of Cassation, visibility materials relating to work processes and flows covered by the reforms intended for facilitating access to justice shall be prepared.

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

